

Πρεσβεία της Ελλάδας στην Κροατία

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Επιμέλεια: Μιχάλης Χαροκόπος, Σύμβουλος ΟΕΥΒ΄
Σύνταξη: Στέφανι Γιάνγιανιν, Επιστημονική Συνεργάτης

Τεύχος 4/2024

«Δελτίο οικονομικής & επιχειρηματικής επικαιρότητας»

Περιεχόμενα

- ⇒ Εξωτερικό εμπόριο Κροατίας και πορεία διμερών εμπορικών σχέσεων
- ⇒ Αναθεώρηση προβλέψεων Κεντρικής Τράπεζας Κροατίας για κ/οικονομία
- ⇒ Ανάπτυξη κροατικής κεφαλαιαγοράς: κατάρτιση στρατηγικού σχεδίου από κ/Υπουργείο Οικονομικών
- ⇒ Αξιοσημείωτη αύξηση 72,7% ε/εξαγωγών σε Κροατία, το πρώτο τρίμηνο 2024
- ⇒ Εκτίμηση κινδύνων για χρηματοπιστωτική σταθερότητα Κροατίας από Κεντρική Τράπεζα
- ⇒ Δραστηριοποίηση νορβηγικής Statkraft σε κ/τομέα ΑΠΕ
- ⇒ Αύξηση μέσου καθαρού μηνιαίου μισθού σε Ζάγκρεμπ κατά 16,7% σε ετήσια βάση
- ⇒ Ολοκλήρωση διαπραγματεύσεων Κροατίας – Σαουδικής Αραβίας για υπογραφή Συμφωνίας αποφυγής διπλής φορολογίας
- ⇒ Εαρινές προβλέψεις Ευρ. Επιτροπής: Αναθεώρηση προς τα άνω πρόβλεψης ανάπτυξης για κ/οικονομία

Εξωτερικό εμπόριο Κροατίας και πορεία διμερών εμπορικών σχέσεων

Το εξωτερικό εμπόριο της Κροατίας κινήθηκε πτωτικά το 2023 (μετά την αυξητική πορεία του 2022) με τη συνολική αξία του όγκου εμπορίου να διαμορφώνεται στα 63,1 δισ. ευρώ. Η μείωση κατά 5,5% έναντι του 2022 οφείλεται στον περιορισμό τόσο των εισαγωγών (κατά 5,9%), όσο και των εξαγωγών (κατά 4,9%). Ως αποτέλεσμα της συγκριτικά μεγαλύτερης μείωσης των εισαγωγών, το έλλειμμα του κ/εμπορικού ισοζυγίου περιορίστηκε κατά 7,1%.

Πορεία εξωτερικού εμπορίου Κροατίας 2019-2023 (δισ. ευρώ)

	2019	2020	2021	2022	2023
Εξαγωγές	15,3	15,0	18,5	24,3	23,1
Εισαγωγές	25,2	23,5	29,2	42,5	40,0
Όγκος Εμπορίου	40,5	38,5	47,7	66,8	63,1
Ισοζύγιο	-9,9	-8,5	-10,7	-18,2	-16,9

Πηγή: Eurostat, Μάιος 2024 (reporter HR)

Το μακράν μεγαλύτερο μέρος του εξωτερικού εμπορίου της Κροατίας διενεργείται εντός ΕΕ με το σχετικό ποσοστό, μάλιστα, να αυξάνεται, το 2023, από 69,1% σε 72,6% επί του συνόλου. Τα τρία τέταρτα των κ/εισαγωγών (75,7%) προέρχονται από άλλα κ-μ ΕΕ, ενώ άνω των δύο τρίτων των κ/εξαγωγών έχουν ως προορισμό την αγορά της ΕΕ (67,3%). Παραδοσιακοί εμπορικοί εταίροι της χώρας είναι η Ιταλία (μερίδιο 13,7% επί του συνόλου), η Γερμανία (13,5%), η Σλοβενία (11,4%), η Ουγγαρία (6,6%) και η Βοσνία και Ερζεγοβίνη (5,6%). Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 23^η θέση με μερίδιο 0,7% επί του συνολικού όγκου εμπορίου.

Οι κυριότερες χώρες προέλευσης των κ/εισαγωγών, το 2023, ήταν η Ιταλία με μερίδιο 14,5% επί του συνόλου, η Γερμανία (14,3%), η Σλοβενία (11,5%), η Ουγγαρία (6,4%) και η Αυστρία (5,6%). Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 21^η θέση (από την 22^η το 2022) μεταξύ των προμηθευτών της κροατικής αγοράς με μερίδιο 0,8%.

⇒ Αύξηση ΑΕΠ Κροατίας κατά 3,9% το α' τριμ. 2024

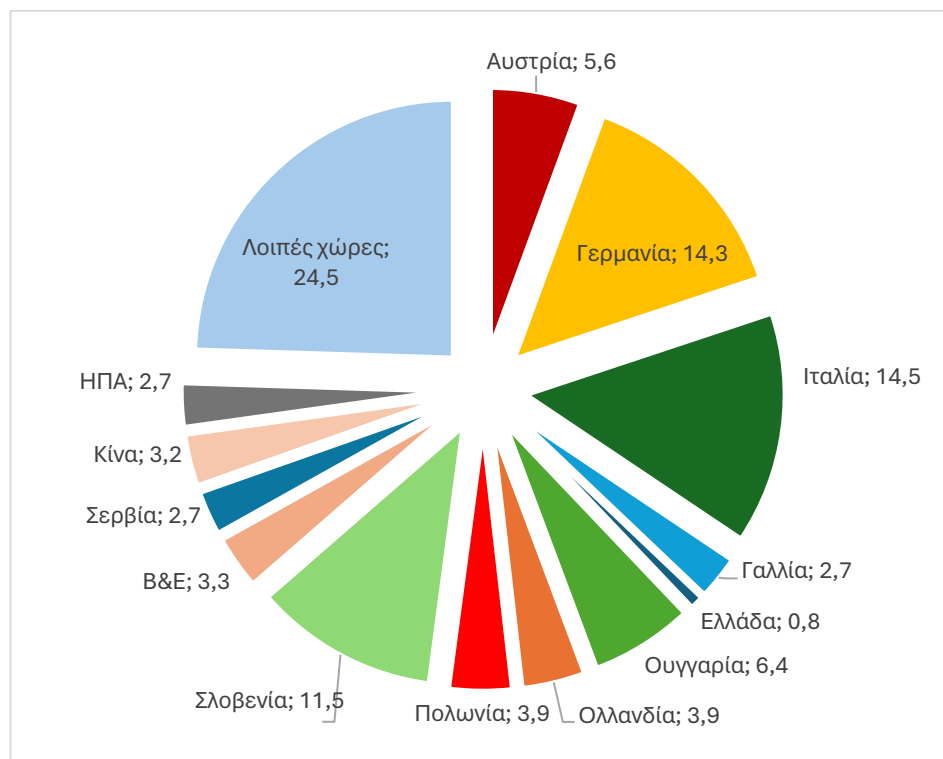
Επικοινωνία

τηλ.: +385 1 4835 716

e-mail: ecocom-zagreb@mfa.gr

ιστοσελίδα: www.agora.mfa.gr

Κυριότερες χώρες προέλευσης κροατικών εισαγωγών και Ελλάδα - 2023 (% επί συνόλου κ/εισαγωγών)

Πηγή: Eurostat, Μάιος 2024 (reporter HR)

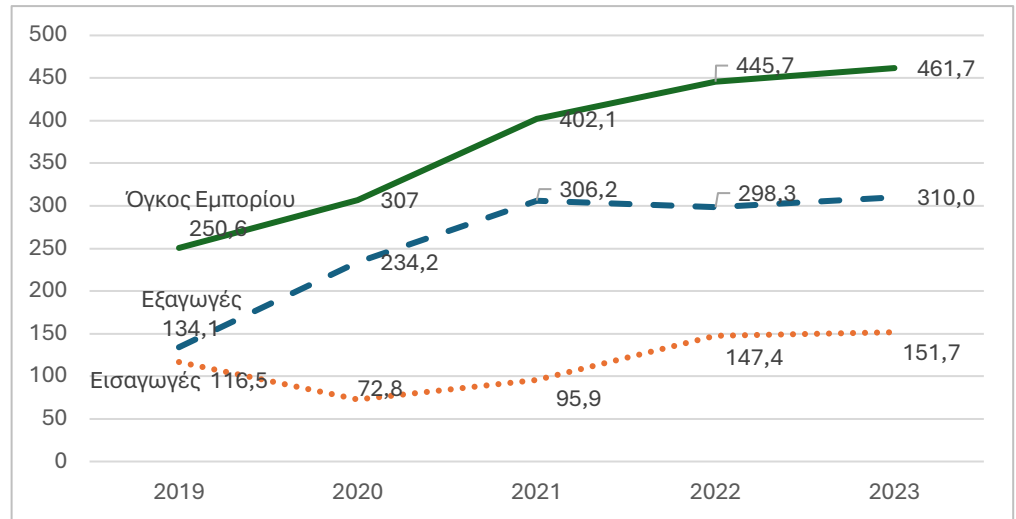
Παρά την πτωτική πορεία των κ/εισαγωγών, οι ελληνικές εξαγωγές στην Κροατία κατέγραψαν, το 2023, ανοδική τάση της τάξης του 3,9%, αγγίζοντας τα 310 εκ. ευρώ (σύμφωνα με την κ/στατιστική Υπηρεσία)¹. Αυξητικά κινήθηκαν και οι εισαγωγές από την Κροατία (2,9%), με αποτέλεσμα ο διμερής όγκος εμπορίου να ενισχυθεί κατά 3,6%, ανερχόμενος στα 461,7 εκ. ευρώ. Ως εκ των ανωτέρω, το υπέρ της Ελλάδας πλεόνασμα διευρύνθηκε κατά 4,9% και διαμορφώθηκε στα 158,3 εκ. ευρώ.

Οι κυριότερες κατηγορίες προϊόντων που εξήγαγε η Ελλάδα στην Κροατία, το 2023, ήταν οι ακόλουθες: πετρελαιοειδή (91,7 εκ. ευρώ) που κατέγραψαν μείωση της τάξης του 10,1% σε σχέση με το 2022, τρόφιμα και ποτά (42,4 εκ. ευρώ) με αξιοσημείωτη αύξηση 28,4%, ζωοτροφές και απορρίμματα βιομηχανίας τροφίμων (31,6 εκ. ευρώ, μείωση 6,4%), κοινά μέταλλα (κυρίως αλουμίνιο) και τεχνουργήματα εξ αυτών (29,3 εκ. ευρώ) με μεγάλη πτώση (-42,6%) και καπνά / υποκατάστατα καπνού (20,3 εκ. ευρώ), κατηγορία στην οποία μέχρι το 2022 οι ε/εξαγωγές στην Κροατία εμφανίζονταν εξαιρετικά περιορισμένες (κυμαίνονταν από 200 έως 600 χιλ. ευρώ). Συγκρατείται ο σχεδόν τριπλασιασμός των ε/εξαγωγών φρούτων στην Κροατία, σε χρονικό

¹ Σημειώνεται η σημαντική απόκλιση στα στατιστικά στοιχεία διμερούς εμπορίου μεταξύ κ/στατιστικής Υπηρεσίας DZS και ΕΛΣΤΑΤ. Σύμφωνα με την τελευταία, το 2023, ο όγκος εμπορίου διαμορφώθηκε στα 403,4 εκ. ευρώ (από 434,4 εκ. ευρώ το 2022) και οι ε/εξαγωγές στην Κροατία στα 275,8 εκ. ευρώ (από 325,0 εκ. ευρώ το 2022).

διάστημα μόλις πέντε ετών (από 6,8 εκ. ευρώ το 2019 σε 20,2 εκ. ευρώ το 2023), ενδεικτικό στοιχείο των δυνατοτήτων ενίσχυσης της ε/παρουσίας στο συγκεκριμένο σκέλος της κ/αγοράς τροφίμων.

Πορεία διμερούς εμπορίου Ελλάδας – Κροατίας 2019-2023 (εκ. ευρώ)

Πηγή: Eurostat, Μάιος 2024 (reporter HR)

Η αύξηση του όγκου εμπορίου κατά 84,2%, εντός μίας πενταετίας και ο υπερδιπλασιασμός των ε/εξαγωγών στην Κροατία, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, αναδεικνύουν, με τον πλέον σαφή τρόπο, τη θετική δυναμική των διμερών εμπορικών σχέσεων. Η ανοδική τάση των ε/εξαγωγών έχει σημαντικά περιθώρια ενίσχυσης, ιδιαίτερα μετά την ένταξη της Κροατίας σε ευρωζώνη και χώρο Schengen (01.01.2023). Παρά το μικρό μέγεθος της χώρας (συνολικός πληθυσμός 3,9 εκατ.), η ανεπτυγμένη κ/τουριστική βιομηχανία, ιδιαίτερα στα παράλια (20 εκατ. τουρίστες το 2023), δημιουργεί σημαντικές ευκαιρίες περαιτέρω διεξόδου των ποιοτικών ε/τροφίμων.

Αναθεώρηση προβλέψεων Κεντρικής Τράπεζας Κροατίας για κ/οικονομία: αύξηση προβλεπόμενου ρυθμού ανάπτυξης και μείωση πληθωρισμού για το 2024

Η Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας (HNB) αναθεώρησε τις προβλέψεις της για την ανάπτυξη της κ/οικονομίας στο 3,3% από 3% και για τον πληθωρισμό σε 3,8% από 4% (προβλέψεις Δεκ. 2023).

Η αναμενόμενη αύξηση του κ/ΑΕΠ οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην ενίσχυση της εσωτερικής κατανάλωσης που τροφοδοτείται από τις ευνοϊκές τάσεις της αγοράς εργασίας και την επεκτατική δημοσιονομική πολιτική. Θετικά αναμένεται επίσης να συμβάλουν η ανάκαμψη των εξαγωγών και η αύξηση των επενδύσεων.

Μολονότι οι τάσεις της δραστηριότητας σε εμπόριο και κατασκευές παραμένουν σχετικά ευνοϊκές, η αδύναμη μεταποιητική βιομηχανία και η έντονη πτώση της βιομηχανικής πίστης στην αρχή του δεύτερου τριμήνου 2024 μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά τις εξαγωγές εμπορευμάτων. Επιπλέον, η προβλεπόμενη αύξηση των επενδύσεων θα εξαρτηθεί, σε μεγάλο βαθμό, από την ικανότητα, πρωτίστως, του δημόσιου τομέα και εν συνεχεία του ιδιωτικού τομέα να αξιοποιήσουν τους διαθέσιμους ενωσιακούς πόρους.

Για τη διετία 2025-2026 ο ρυθμός ανάπτυξης προβλέπεται ότι θα επιβραδυνθεί, κατά μέσον όρο, στο 2,7%. Όσον αφορά στον πληθωρισμό, η πτωτική πορεία αναμένεται να συνεχιστεί με το σχετικό ποσοστό να περιορίζεται σε 2,6%, το 2025 και 2,1%, το 2026.

Όσον αφορά στην αγορά εργασίας, η απασχόληση αναμένεται να αυξηθεί, το 2024, κατά 2% και η ανεργία να μειωθεί στο 5,8%

Ανάπτυξη κροατικής κεφαλαιαγοράς: κατάρτιση στρατηγικού σχεδίου από κ/Υπουργείο Οικονομικών

Ο Κροάτης Υπουργός Οικονομικών, M. Primorac παρουσίασε στο πλαίσιο πρόσφατου επενδυτικού forum που διοργάνωσε το επιχειρηματικό περιοδικό Lider, τον σχεδιασμό της κ/κυβέρνησης για την ανάπτυξη της εγχώριας κεφαλαιαγοράς.

Σύμφωνα με τον Κροάτη Υπουργό, η πορεία της κ/οικονομίας εξασφαλίζει τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς. Ο ρυθμός ανάπτυξης είναι σταθερά από τους υψηλότερους εντός ΕΕ και ευρωζώνης (3,1% το 2023), τα δημοσιονομικά μεγέθη είναι υγιή με το δημόσιο χρέος να βαίνει μειούμενο (63% ΑΕΠ το 2023 από 67,8% το 2022), ενώ σταδιακά αποκλιμακώνεται και ο πληθωρισμός (από 8,4% το 2023 αναμένεται να περιοριστεί στο 3,5% το 2024). Το τραπεζικό σύστημα είναι σταθερό και μετά την ένταξη της χώρας στην ευρωζώνη εξαλείφθηκε ο συναλλαγματικός κίνδυνος. Η ως άνω θετική εικόνα της κ/οικονομίας επιβεβαιώνεται από την αξιολόγηση της πιστοληπτικής της ικανότητας από τους τρεις μεγάλους οίκους (Moody's: Baa2, S&P: BBB+ και Fitch: BBB+).

Το κροατικό Υπουργείο Οικονομικών συγκρότησε, το 2023, ειδική ομάδα για την αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης στην κ/κεφαλαιαγορά και την κατάρτιση στρατηγικού πλαισίου για την ανάπτυξή της. Σύμφωνα με τον κ. Primorac, από τον διαγνωστικό έλεγχο διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης. Ο αριθμός των εισηγμένων εταιρειών στο χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ (ZSE) παραμένει σχετικά μικρός, το θεσμικό πλαίσιο χρήζει εκσυγχρονισμού, οι επενδύσεις των Κροατών κατευθύνονται, ως επί το πλείστον, στην αγορά ακινήτων και μόνον ένα μικρό ποσοστό (3,5%) στρέφεται σε μετοχικούς τίτλους, ενώ εν γένει, το χρηματοοικονομικό σύστημα είναι έντονα τραπεζοκεντρικό.

Εντός του τρέχοντος έτους, το Υπουργείο Οικονομικών πρόκειται να ανακοινώσει το στρατηγικό πλαίσιο και το συνοδευτικό σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη της κ/κεφαλαιαγοράς. Στόχος του είναι η αντιμετώπιση των προαναφερθεισών προκλήσεων και η ενεργότερη αξιοποίηση των ιδιωτικών αποταμιεύσεων που ανέρχονται, συνολικά, σε 36 δισ. ευρώ.

Πέραν του υπό κατάρτιση στρατηγικού πλαισίου, η κυβέρνηση έχει ήδη πραγματοποιήσει σημαντικά βήματα για την ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς και την κινητοποίηση των πολιτών προς αυτήν την κατεύθυνση, σύμφωνα με τον κ. Primoas. Όπως ανέφερε ο Κ/ΥΠΟΙΚ, η πρόσφατη επιτυχής έκδοση κρατικών ομολόγων συγκέντρωσε 826 εκ. ευρώ από 31.000 μικροεπενδυτές, ενώ προγραμματίζεται και νέα έκδοση κρατικών τίτλων, τριετούς διάρκειας (τον Ιούλιο τ.έ.), για τους οποίους θα υπάρχει, επίσης, δυνατότητα άμεσης πρόσβασης μικροεπενδυτών.

Αξιοσημείωτη αύξηση 72,7% ελληνικών εξαγωγών σε Κροατία το πρώτο τρίμηνο 2024

Οι εξαγωγές της Ελλάδας στην Κροατία αυξήθηκαν, το πρώτο τρίμηνο του 2024, κατά 72,7% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2023, ανερχόμενες στα 114,5 εκ. ευρώ (στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ). Η Κροατία κατατάσσεται, πλέον, στην 25^η θέση (από 38^η το πρώτο τρίμηνο 2023) μεταξύ των προορισμών των ε/εξαγωγών, παγκοσμίως, και στην 13^η θέση εντός ΕΕ (από 18^η το πρώτο τρίμηνο 2023).

Σημειώνεται ότι η συνολική αξία των κ/εισαγωγών κατέγραψε αύξηση της τάξης του 2,3%, το πρώτο τετράμηνο 2024, ανερχόμενη σε 13,5 δισ. ευρώ. Ειδικότερα, οι εισαγωγές από άλλα κ-μ ΕΕ αυξήθηκαν κατά 6,1%, ανερχόμενες σε 10,7 δισ. ευρώ (στοιχεία κ/στατιστικής Υπηρεσίας DZS).

Εκτίμηση κινδύνων για χρηματοπιστωτική σταθερότητα Κροατίας από Κεντρική Τράπεζα χώρας: ενδεχόμενη κλιμάκωση γεωπολιτικών εξελίξεων και συνεχιζόμενη αύξηση τιμών ακινήτων οι κυριότεροι κίνδυνοι

Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας (HNB), η έκθεση του χρηματοπιστωτικού συστήματος της χώρας σε συστημικούς κινδύνους έχει μειωθεί ελαφρώς σε σχέση με πέρυσι. Πέραν του ενδεχομένου κλιμάκωσης των γεωπολιτικών εξελίξεων απειλή συνιστά και η συνεχιζόμενη αύξηση των τιμών ακινήτων.

Οι κύριες διαρθρωτικές αδυναμίες της κ/οικονομίας αφορούν στην υψηλή έκθεση του τραπεζικού συστήματος στο κράτος, στο χαμηλό ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό

δυναμικό και στις δυσμενείς δημογραφικές τάσεις που περιορίζουν τη δυναμική της οικονομικής ανάπτυξης.

Η αύξηση των τιμών ακινήτων στην Κροατία ήταν, το 2023, η μεγαλύτερη εντός ευρωζώνης. Η κ/αγορά ακινήτων επηρεάστηκε έντονα από τη ζήτηση των επενδυτών για ακίνητα με σκοπό τη βραχυπρόθεσμη μίσθωση, κυρίως στις ακτές της Αδριατικής.

Δραστηριοποίηση νορβηγικής εταιρείας Statkraft σε κροατικό τομέα ΑΠΕ

Η νορβηγική ‘Statkraft’, ηγέτιδα εταιρεία στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ, ανακοίνωσε, προσφάτως, την εξαγορά του κροατικού χαρτοφυλακίου έργων ΑΠΕ της γαλλικής ‘Neoen’.

Σύμφωνα με τον Δ/ντή της ‘Statkraft’ για την Κροατία, το εξαγορασθέν χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει 10 έργα, σε πρώιμη φάση ανάπτυξης, που αφορούν σε εγκαταστάσεις αιολικής και ηλιακής ενέργειας, καθώς και σε συστήματα αποθήκευσης ενέργειας (BESS) τόσο στα παράλια (φωτοβολταϊκό πάρκο σε Ζαντάρ), όσο και στην ενδοχώρα (φωτοβολταϊκό πάρκο σε Dragalić Σλαβονίας και σύστημα αποθήκευσης ενέργειας σε Lužnica πλησίον Ζάγκρεμπ). Η νορβηγική εταιρεία δραστηριοποιείται στην κ/αγορά από το 2021 και επί του παρόντος αναπτύσσει ένα φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 13 MW στην κεντρική Κροατία (περιοχή Torusko).

Στόχος της κ/κυβέρνησης είναι, μέχρι το 2030, η εγκατεστημένη ισχύς ηλιακής ενέργειας να ανέρχεται σε 0,77 GW και αιολικής σε 1,99 GW, ενώ μέχρι το 2033, σχεδιάζεται να καταργηθεί η χρήση άνθρακα για παραγωγή ενέργειας.

Αύξηση μέσου καθαρού μηνιαίου μισθού στο Ζάγκρεμπ κατά 16,7% σε ετήσια βάση

Ο μέσος καθαρός μηνιαίος μισθός στο Ζάγκρεμπ αυξήθηκε, τον Μάρτιο του 2024, κατά 7,3% σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο του 2024 και κατά 16,7% έναντι του Μαρτίου 2023, ανερχόμενος σε 1.544 ευρώ. Ο υψηλότερος καθαρός μηνιαίος μισθός καταβλήθηκε στον κλάδο των ποτών (2.538 €) και ο χαμηλότερος στη βιομηχανία ένδυσης (863 €).

Σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο καθαρό μηνιαίο μισθό, τον Μάρτιο, ο οποίος ανήλθε σε 1.326 ευρώ, ο αντίστοιχος στο Ζάγκρεμπ ήταν κατά 218 € υψηλότερος.

Ολοκλήρωση διαπραγματεύσεων Κροατίας – Σαουδικής Αραβίας για υπογραφή Συμφωνίας αποφυγής διπλής φορολογίας και πρόληψης φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής

Το κ/Υπουργείο Οικονομικών ανακοίνωσε στις 17 Μαΐου την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τη Σαουδική Αραβία για τη σύναψη διμερούς Συμφωνίας αποφυγής διπλής φορολογίας και πρόληψης φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής. Κατόπιν τούτου, οι δύο χώρες θα κινήσουν τις απαραίτητες εσωτερικές διαδικασίες για την υπογραφή και κύρωση της Συμφωνίας.

Όπως αναφέρεται από το κ/Υπ. Οικονομικών, η θέση σε ισχύ της Συμφωνίας πρόκειται να εξασφαλίσει ελαφρύνσεις στη φορολόγηση εισοδημάτων, να συμβάλει στη βελτίωση των συνθηκών για χρηματοοικονομικές επενδύσεις και για το διμερές εμπόριο και να ενισχύσει, εν γένει, την οικονομική δραστηριότητα μεταξύ των δύο χωρών.

Σημειώνεται ότι ο όγκος εμπορίου αγαθών Κροατίας – Σ. Αραβίας κινείται σε σχετικά χαμηλά επίπεδα, ανερχόμενος σε 70,6 εκ. ευρώ (εκ των οποίων 61,9 εκ. κ/εξαγωγές - κ/στατιστική Υπηρεσία). Μολονότι οι διμερείς εμπορικές συναλλαγές μειώθηκαν, το 2023, κατά 17,9% έναντι του 2022 (στο πλαίσιο της ευρύτερης τάσης μείωσης του όγκου του κ/εξωτερικού εμπορίου), σε σχέση με το 2020 έχουν καταγράψει αύξηση της τάξης του 32,5% (42,7% για τις κ/εξαγωγές). Όσον αφορά σε σαουδαραβικές ΑΞΕ στην Κροατία, δεν υπάρχει σχετική καταγραφή από την εδώ Κεντρική Τράπεζα.

Αύξηση ΑΕΠ Κροατίας κατά 3,9% το α' τριμ. 2024

Σύμφωνα με στοιχεία της κ/Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (DZS), το ΑΕΠ της Κροατίας αυξήθηκε, το πρώτο τρίμηνο του 2024, κατά 3,9%, σε ετήσια βάση. Ο ρυθμός ανάπτυξης επιβραδύνθηκε έναντι του τελευταίου τριμήνου του 2023 (4,4%). Βασικές κινητήριες δυνάμεις της κ/οικονομίας ήταν η εσωτερική κατανάλωση και οι επενδύσεις.

Εαρινές προβλέψεις Ευρ. Επιτροπής: Αναθεώρηση προς τα άνω πρόβλεψης ανάπτυξης για κ/οικονομία

Η Ευρ. Επιτροπή αναθεώρησε στις εαρινές της προβλέψεις για την κ/οικονομία τον ρυθμό ανάπτυξης της από 2,6% σε 3,3%, τον δεύτερο υψηλότερο στην ευρωζώνη. Όσον αφορά στον πληθωρισμό, αναμένεται να επιβραδυνθεί στο 3,5% το 2024 και στο 2,2% το 2025. Παρά τη διεύρυνση του δημοσιονομικού ελλείμματος (από 0,7% το 2023 σε 2,6% το 2024), λόγω της ισχυρής ανάπτυξης, ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ αναμένεται να περιοριστεί στο 59,5% το 2024 και στο 59,1% το 2025.